

FORUM

Considerații privind proiectul “Specializarea – o dimensiune a viitorului profesiei”

Av. Ion Turculeanu
Vicepreședinte U.N.B.R.

Proiectul referitor la avocatul specializat, nu este o noutate pentru corpul profesional. Încă din 2015 există un asemenea proiect bazat în exclusivitate pe experiența Baroului Federal German.

Înainte de realizarea acelui proiect din 2015, un avocat din conducerea Baroului Federal German a ținut o prelegere în fața Consiliului UNBR pe tema avocatului specializat. Ulterior, tema aceasta a fost abordată în numeroasele întâlniri ale membrilor conducerii UNBR cu președintele Baroului Federal German, fie cu ocazia întâlnirilor de la Berlin, fie cu ocazia vizitelor colegilor germani la București.

Concomitent cu aceste contacte a fost abordată instituția avocatului specializat atât în Italia, dar în mod deosebit în Franța, țară ce pare mai apropiată prin reglementările specifice profesiei, de țara noastră.

După alegerea noilor organe de conducere a profesiei de avocat la Congresul din 2019, în prima ședință de consiliu au fost adoptate proiectele UNBR pentru mandatul 2019-2023. Printre aceste proiecte la Capitolul II pct. 2, a fost adoptat de principiu și proiectul privind avocatul specializat. Din această perspectivă, împreună cu profesorul Dan Oancea am redactat pentru Comisia Permanentă un proiect de modificare a statutului profesiei din prisma adoptării instituției avocatului specializat.

Proiectul a fost analizat în ședința Comisiei Permanente a UNBR, din data de 14 Mai 2020, când, la cererea membrilor Comisiei a fost amânat pentru data de 12 Iunie 2020 pentru ca aceștia să poată face observații sau propuneri de modificări. S-a stabilit ca termen limită pentru aceasta data de 25 Mai 2020. Constatându-se că nu au fost primite asemenea propuneri, Comisia Permanentă a amânat din nou dezbaterile proiectului până la următoarea ședință programată pe 16 Iunie 2020. Abia după adoptarea proiectului de către Comisia Permanentă acesta va fi pus în dezbaterile corpului profesional.

Înainte de ședința din 12 Iunie 2020 membrii Comisiei Permanente au primit și pliantul referitor la avocatul specializat, pliant realizat de mine personal cu sprijinul a doi colaboratori care nu au încă vechimea necesară dobândirii titlului de avocat specializat, dar care deși proaspăt intrați în profesie, au înțeles pe deplin direcția în care avocatura se va îndrepta pe viitor.

Îndrăznească cred că avocatul specializat este viitorul profesiei de avocat. Specializarea este

o garanție a dezvoltării formei de exercitare a profesiei și a activității oricărui avocat. Reprezintă o garanție de calitate, de valorizare a prestațiilor și nu în ultimul rând o securitate pentru clientelă. Până la urmă activitatea avocatului nu este un scop în sine ci este expresia dreptului la apărare de care beneficiază orice client care se adresează unui avocat.

Mențiunile de specializare oferă un avantaj avocatului în ceea ce privește imaginea și credibilitatea față de clientela lui. Într-un viitor din ce în ce mai concurențial obținerea unui certificat de specializare ca o recunoaștere a unei competențe specifice constituie un real plus de valoare.

Avocatul specializat poate să utilizeze această mențiune pe toate suporturile de comunicare (cărți de vizită, site, delegații, etc.). În realitate, promovarea instituției avocatului specializat nu face decât să confirme realitatea conform căreia clientela se îndreaptă deja spre cei care în fapt sunt specializați într-un domeniu al dreptului.

Cred că adoptarea acestui proiect poate fi un moment de restartare a profesiei în condițiile în care pandemia provocată de virusul SARS CoV-2 a produs schimbări esențiale în modul de exercitare a profesiei. Când spun acest lucru mă gândesc în primul rând la programarea dosarelor la ore diferite, un deziderat de ani de zile al conducerii UNBR și care astăzi a devenit o realitate în instanțele din România în folosul avocaților și al clienților.

Recent, președintele Consiliului Național al Barourilor din Franța, doamna Christiane Féral-Schuhl, într-un interviu publicat în 15 Iunie 2020, al cărui titlu este *“Algoritmii vor necesita specialiști”*⁴⁹, pledează pentru ca tot mai mulți avocați să se specializeze într-un anumit domeniu, remarcând faptul că în luna Mai 2020 doar 11% din avocații francezi dețineau un titlu de avocat specializat.

Evident, actualul proiect este inspirat din reglementările instituției din mai multe țări europene (în mod deosebit Franța, Germania, Italia).

Avocatura trebuie să fie mobilă, deschisă și vizionară, pentru că dacă vom asista pasiv așteptând o dezvoltare economică precum cea din țările menționate mai sus, probabil că acest proiect n-ar fi niciodată oportun. De remarcat faptul că instituția avocatului specializat a fost adoptată în Franța încă din anul 2012.

Examinând din perspectiva unei similitudini dintre medicină și avocatură, aș putea spune că avocatul care nu dorește să se specializeze, își va putea exercita în continuare profesia în toate domeniile așa cum o face și medicul generalist. Pentru situațiile complexe care implică nu numai cunoașterea dreptului intern, ci a întregii practici în domeniul respectiv (practica instanțelor din România, a CJUE, a CEDO) clientela va fi direcționată natural către avocații specializați, astfel cum un pacient cu o fractură nu se va adresa medicului generalist, ci chirurgului ortoped.

Cu alte cuvinte atât avocatul specializat, cât și avocatul care nu a dorit să se specializeze - specializarea nefiind o obligație - vor continua să exercite profesia cu mențiunea că avocatul specializat în una sau două discipline, ar putea să aibă o clientelă în aceste domenii, care să beneficieze de servicii de mai bună calitate, ceea ce poate să atragă și un onorariu mai consistent pentru acesta.

De observat că dobândirea titlului de avocat specializat în unul sau două domenii este doar o vocație pentru fiecare avocat și că pe lângă avantajele despre care am făcut vorbire, atât ale clientelei, cât și ale avocatului, calificarea aceasta comportă eforturi și cheltuieli mai mari. Mă refer aici în primul rând la pregătirea profesională continuă, care nu se va mai putea face prin participarea la conferințe care nu au nicio legătură cu specializarea și care pot implica costuri mai mari în ceea ce privește deplasarea acolo unde sunt organizate conferințele tematice, neîndeplinirea acestei condiții putând conduce la pierderea specializării obținute.

⁴⁹Christiane Féral-Schuhl : « Les algorithmes vont requérir des spécialistes »

Statisticile din țările menționate mai sus demonstrează că prima consecință a specializării avocatului o reprezintă gradul de mulțumire mai ridicat al clientelei care beneficiază de aceste servicii, ceea ce până la urmă reprezintă scopul prestațiilor noastre avocațiale.

Acordarea titlului de avocat specializat este de competența Comisiei Permanente a UNBR, printr-o comisie desemnată și formată dintr-un reprezentant al acesteia, un avocat raportor, și un profesor universitar de specialitate. În fața acestora, candidatul va susține un interviu care va privi atât cunoștințele teoretice, cât și activitatea practică a avocatului.

Evident, proiectul nu este în forma finală. Urmează ca după ce Comisia Permanentă îl va adopta, să fie distribuit corpului profesional în vederea formulării unor propuneri de modificare, de îmbunătățire.

Eu cred că așa cum conducerea profesiei s-a preocupat și se preocupă în continuare de problemele curente și importante ale profesiei (de exemplu de asistența judiciară din oficiu) și face eforturi în acest sens de a convinge autoritățile statului de necesitatea respectării dreptului avocaților, tot așa, conducerea UNBR are obligația de a pune la dispoziția avocaților interesați instrumentele necesare pentru ca aceștia să-și ridice gradul de calificare profesională, prin dovedirea într-o manieră instituțională, a titlului de avocat specializat.

De asemenea, trebuie avute în vedere și riscurile la care se poate expune un avocat specializat și anume riscul de a rămâne izolat în specializarea lui, publicul percependu-l ca pe un avocat care profesează numai în specializarea respectivă. Din acest motiv, în toate țările în care există această instituție, procentul celor specializați nu este unul foarte mare, majoritatea preferând să fie „generalişti”.

În fine, trebuie precizat faptul că se bucură de reputație profesională atât avocatul specializat cât și avocatul care nu a optat pentru obținerea unei specializări.

Aș vrea ca întregul corp profesional să înțeleagă că acest proiect reprezintă un pas către viitor pentru întreaga avocatură din România și că acest demers, împreună cu altele, dovedesc că actuala conducere a UNBR este dedicată și devotată întru totul profesiei